

Persoonlijke verhalen over autisme en geloof

Recensie

Lily A. Burggraaff

Dat Alianna Dijkstra (1974) van binnenuit heel toegankelijk kan schrijven over autisme en over hoe het is om met autisme te leven, wisten we al uit haar eerdere boeken *Autisten liegen niet* en *Autisteneiland*.

In haar onlangs verschenen boek *Is er een hemel voor autisten?* verkent zij hoe diverse mensen met autisme en een aantal van hun hulpverleners omgaan met het christelijk geloof. En ze vertelt van bijzondere woonvormen.

Het is een opmerkelijk boek geworden, omdat de schrijfster in haar ontmoetingen open en eerlijke gesprekken heeft kunnen voeren. De lezer mag daarom in het boek meeluisteren naar heel persoonlijke verhalen over God, Bijbel, kerk en geloof. Voor mij als predikant extra interessant. Zoals het boek vast ook

extra interessant is voor mensen die samen een gastvrije geloofsgemeenschap willen vormen.

Een bont gezelschap trekt aan de lezer voorbij. Met opzet zijn er mensen gevraagd van verschillende leeftijden uit de volle breedte van het christelijk erf in ons land. Ook de mate waarin autisme hen last geeft verschilt. En onder de hulpverleners zijn er die bij een christelijke organisatie werken en andere die gekozen hebben voor een algemene. De bijzondere woonvormen verschillen ook.

In alle verhalen laat Dijkstra de mensen zelf aan het woord, zonder er eigen commentaar doorheen te weven. Respectvol geeft ze weer wat haar werd toevertrouwd. En dat ook nog eens helder en begrijpelijk. Dat respect voor de uniciteit van elk persoonlijk verhaal uit zich ook hierin dat er geen algemene conclusies getrokken worden en ook geen lijstje trucs voor het geloofsgesprek met 'de' autist.

Het geheel geeft een brede in-

Respectvol geeft Alianna Dijkstra weer wat haar werd toevertrouwd

druk van wat mensen met autisme in al hun diversiteit denken en ervaren als het gaat over God, Bijbel, kerk en geloof. Het is dan ook een kleurrijk en gevarieerd palet geworden.

Wel wordt meer dan eens de neiging genoemd woorden heel letterlijk te nemen. Dat kan erg lastig zijn, helemaal bij het lezen van de Bijbel en het spreken over God. Immers, in de Bijbel wemelt het van de beeldspraak. En voor de hemelse Heer schieten aardse woorden nu eenmaal fundamenteel te kort. Maar het was een eyeopener

voor mij om de vragen die dit oproept, met die neiging in verband gebracht te horen worden. Ze verdienen dus gewoon een serieuze reactie.

Psalm 139

Ook het verlangen begrepen te worden komt veel terug. In dat verband ervaren velen de rijkdom van Psalm 139, over God die ons snapt, beter dan wij onszelf begrijpen. Meedoen met een geloofsgemeenschap blijkt ingewikkeld te kunnen zijn. Want autisme is voor velen iets vreemds en niet iedereen - ook onder kerkmensen - neemt de moeite zich er een beetje in te verdiepen om enig begrip te krijgen.

En een kerkdienst kan ook snel te druk zijn, te prikkelrijk. Gastvrij willen zijn als geloofsgemeenschap betekent dus minstens je realiseren wat de behoeften van mensen met autisme zijn. Dat je als geloofsgemeenschap je ook nog verrijkt mag weten met hun kwaliteiten zoals trouw, stiptheid, eerlijkheid en

dergelijke, hoeft geen betoog.

Aan de verhalen vooraf staat in het boek een goede, leerzame inleiding van de hand van prof. dr. Hanneke Schaap-Jonker. Ze is rector Kennisinstituut christelijke ggz en bijzonder hoogleraar Klinische godsdienstpsychologie aan de VU. Bij de slotzinnen van die inleiding sluit ik mij graag aan: 'Gekend en begrepen zijn, niet alleen door God maar ook door mensen, geeft rust. Daarom beveel ik het lezen van dit boek van harte aan'.

► Ds. Lily A. Burggraaff is predikant en woont in Zwolle

► Is er een hemel voor autisten? Persoonlijke verhalen over autisme en het christelijk geloof. Alianna Dijkstra. Kok-Boekencentrum, 17,50 euro

